

7/27922

T.C.
ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :30824082-610 3416
Konu :Ankara Milletvekili
Özcan YENİÇERİ'nin
Yazılı Soru Önergesi

.../.../2013
08 Ekim 2013

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 18.07.2013 tarihli ve 43452547-120.07-134454 sayılı yazınız

Ankara Milletvekili Özcan YENİÇERİ'nin Bakanlığımıza yönelmiş olduğu 7/27922 Esas sayılı yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte sunulmuştur.

Bilginizi ve gereğini arz ederim.

Erdogan BAYRAKTAR
Bakan

EK:
Cevap Yazısı (2 Sayfa)

ANKARA MİLLETVEKİLİ
SAYIN PROF.DR.ÖZCAN YENİÇERİ'NİN
TBMM 7/27922 ESAS SAYILI
YAZILI SORU ÖNERGESİNE
AİT SORULAR VE CEVAPLARI

SORULAR:

Plansız kentleşmenin doğa üzerindeki olumsuz etkileri bilinmektedir. Buradan hareketle;

1-Göçler, kırsal bölgelerin kentsel hale gelmesi vs. nedenlerle ortaya çıkan hızlı ve çarpık kentleşmenin çevresel zararlarının kontrolü, asgari düzeyde tutulması ve önlenmesi adına yürütülen çalışmalar hangileridir? Bu alanda yerel yönetimlerle birlikte yönetilen projeler var mıdır? Varsa bunlar hangileridir ve ne aşamada?

2-Plansız kentleşme ile kirlenen en önemli kaynaklar arasında bulunan yer altı içme ve kullanma sularının korunması adına yürütülen çalışmalar ve alınan önlemler nelerdir?

3-Hızlı ve çarpık kentleşmenin sebep olduğu hava kirliliğine karşı mücadele adına alınan önlemler nelerdir?

CEVAPLAR:

1-Kasım 2010 tarihinde yayınlanan “KENTGES Bütünleşik Kentsel Gelişme Stratejisi ve Eylem Planı (2010–2023)” kentleşme ve imar konularında merkezi ve yerel idareler için bir yol haritası olup, yayınlandığı tarihten itibaren 13 ayrı merkezi kurum/kuruluş ve yerel yönetimlerce uygulanmaktadır. KENTGES’de Belediyelerin sorumluluğunda 27 adet eylem bulunmaktadır. Bu eylemlerden bazıları aşağıdaki konuları içermektedir.

- Altyapıya dair altyapı ana planlarını hazırlamak, SCADA (Danışmalı Kontrol ve Veri Toplama) sistemlerini kullanmak ve yenilenebilir enerji kullanımına dair araştırma ve envanter çalışmaları yapmak.
- Bütünleşik bir kentsel yenileme ve dönüşüm sağlamak amacıyla dönüşümün kent bütününe etki analizleri, fizibilite çalışmaları yapmak ve sürece katılım mekanizmaları geliştirmek.
- Kent kimliğini ve kentteki çevresel öğeleri koruyup geliştirecek araçlar ve rehberler üretmek.
- Konut alanlarını farklı türde sosyal donatı alanları ile birlikte geliştirilmesi, kente yeni gelenlerin uyum sorunlarının giderilmesi, kentsel hizmet alanlarının dezavantajlı grupları da gözetenek tasarlanması, toplumun farklı kesimlerinin kentsel yaşama katılımı için eğitim programları oluşturulması ve kentlilik bilincinin oluşturulması çalışmalarıdır.

Ayrıca; İçişleri Bakanlığı’nca hazırlanan ve 30/07/2012 tarih ve 717 sayılı Başbakanlık Oluru ile yürürlüğe konan İç Göç Özel Uygulama Planının 8 Numaralı Tedbiri Bakanlığımız koordinasyonunda yürütülmektedir. 8 Numaralı Tedbir aşağıdaki konuları içermektedir.

- Yeni gecekonduların oluşmaması için, yerel yönetimler tarafından imar denetimine öncelik verilerek kaçak yapılaşmayla mücadele edilecektir.
- Şehirlerin genişleme veya gecekondulaşma eğilimi gösteren bölgelerine yönelik şehir planlarının en kısa zamanda tamamlanması sağlanacaktır.
- Gecekondulaşma ve çarpık kentleşmenin yoğun olarak görüldüğü il ve ilçelerde, dönüşüm ve toplu konut projeleri hayata geçirilecek ve ihtiyacı karşılayacak düzeyde gecekonduların önlenmesi için çalışmalar yapılacaktır.

- Belediye ve mücavir alan sınırları içinde yer alan hazineye ait arazilerin, kentsel dönüşüm projeleri ve gecekondu önleme bölgeleri oluşturulması amacıyla, ilgili kurumların denetiminde belediyelere bedelsiz devri sağlanacaktır.

Konu ile ilgili olarak sorumlu kurumlar (Toplu Konut İdaresi Başkanlığı, Maliye Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı vb.) ile birlikte bir Çalışma Grubu oluşturulmuştur. Çalışma Grubu konu ile ilgili çalışmalarına devam etmektedir. Ayrıca Valilikler tarafından konuya ilişkin çalışma raporları iletmeye devam etmektedir. Sorumlu kurumların yürüttükleri çalışmalar ile yılsonuna kadar Valiliklerce iletilen raporlar sonucunda oluşturulacak "Yıllık Faaliyet Raporu" İçişleri Bakanlığı'na sunulacaktır.

2-2872 sayılı Çevre Kanununa dayanılarak çıkartılmış olan Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği'nde, su ortamlarının kalite sınıflandırmaları ve kullanım amaçları, su kalitesinin korunmasına ilişkin planlama esasları ve yasakları, atık suların boşaltım ilkeleri ve boşaltım izni esasları, atık su altyapı tesisleri ile ilgili esasları ve su kirliliğinin önlenmesi amacıyla yapılacak izleme ve denetleme usul ve esasları düzenlenmiştir. Ülkemiz genelinde doğal göl ve baraj gölü olmak üzere toplam 163 adet yüzeysel su kaynağı içme ve kullanma suyu kapsamında değerlendirilmektedir. Bu kaynakların mevcut su kalitesinin korunması ve sürdürülebilir kullanımının sağlanması amacıyla koruma çalışmaları Bakanlığımız koordinasyonunda devam etmektedir.

Ayrıca; büyükşehir belediye başkanlıkları su ve kanalizasyon idarelerinin 2560 sayılı İSKİ Kanununa dayanılarak çıkartmış oldukları içme suyu havzaları koruma yönetmelikleri de Bakanlığımız koordinasyonunda hazırlanmakta ve büyükşehir belediye başkanlıklarınca uygulanmaktadır.

Bu çalışmalar Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği'nin 16 ncı ve 20 nci maddelerinde tanımlanmış olan maksimum su kotu "0" kabul edilerek havzanın tamamında alan koruması yapılmakta olup bu koruma alanları:

- 0-300 metre Mutlak Koruma Alanı
- 300-1000 metre Kısa Mesafeli Koruma Alanı
- 1000-2000 metre Orta Mesafeli Koruma Alanı
- 2000- Havza Sınırı Uzun Mesafeli Koruma Alanı

şeklinde düzenlenmiştir. Bu alanlarda yapılacak olan her türlü faaliyet ile bu faaliyetler sonucu oluşan atık suların bertarafı ve arazi kullanım şekil ve çeşitliliği belirlenmiş olup koruma çalışmaları bu çerçevede yürütülmektedir. İçme ve kullanma suyu temin edilen yeraltı sularının korunması çalışmaları ile yüzeysel sularda olduğu gibi dış etkilerden çok fazla etkilenmeyen yeraltı sularının korunması ile ilgili olarak akifer (gözenekliliği ve geçirimsizliği bulunmayan, yeraltı suyunu tutan ve ileten kayaç ortamıdır) bazlı koruma çalışmaları yapılmakta olup bu çalışmalar akifer yüzeyindeki arazinin kullanım ve akifer üzerindeki faaliyetler sonucunda oluşan atık suların bertarafı çerçevesinde yapılmaktadır. Bu atık suların bertarafı ise Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde Bakanlığımızca yürütülmektedir.

3-Hava kalitesinin değerlendirilmesi çalışmalarında bölgede hakim rüzgar yönü, meteorolojik koşullar ve iklimin belirleyici özellikleri önem taşımaktadır. Bu çerçevede hava kalitesinin korunması amacıyla potansiyel kirlilik yükü açısından kritik öneme sahip olabilecek sıcak noktalarda kentleşme ve sanayileşme planlamalarının daha hassas yürütülmesi amaçlanmaktadır. Yönetmelikler çerçevesinde belirlenen sınır değerlere göre emisyon yükü potansiyeli ile karşılaştırmalı olarak özellikle sıcak nokta olarak tabir edilen önemli bölgeler değerlendirmeye alınmaktadır.

